

Spekterundersøkelsen ved Skaun ungdomsskole – informasjon til foresatte

Formålet med Spekter

Spekter er en ikke-anonym undersøkelse om mobbing og andre forhold i læringsmiljøet i en skoleklasse. Spekter er utviklet av Nasjonalt senter for læringsmiljø og atferdsforskning (Læringsmiljøsentret) ved Universitetet i Stavanger, med spørsmål utarbeidet av professor Erling Roland. Spørsmålene i undersøkelsen er forskningsbaserte og systematisk sammensatt og formulert.

Undersøkelsen er tiltenkt elever fra 3./4. klasse på barneskolen og opp til og med videregående skole. Alle grunnskolene i Skaun kommune bruker Spekter i sitt systematiske forebyggende arbeid fra skoleåret 2017/18.

Det er ifølge opplæringsloven kapittel 9A en del av skolens mandat og plikt å innhente viktig informasjon om elevenes læringsmiljø. Mange skoler i Norge bruker Spekter til dette. Spekter kan ses på som en ikke-anonym elevsamtale. Spekter kan brukes som en rutine på skolen for å følge med på læringsmiljøet, samt for å undersøke nærmere ved mistanke eller varsling om f.eks. mobbing.

Ved å ta i bruk Spekter kan skolen få opplysninger om mobbing, bråk i klassen, popularitet, maktrelasjoner, grupperinger og holdninger. Dette kan være viktig informasjon når man skal forstå en sak og gjennomføre tiltak, og sikre elevene et trygt og godt læringsmiljø.

Gjennomføring av Spekter

Det er kun ansatte ved skolen som oppretter undersøkelsen i Spekter, som har mulighet til å legge inn personrelaterte data på elevene. Det er kun elevens navn, Feide-brukernavn, fødselsår og kjønn som skal legges inn i Spekter. Den som oppretter undersøkelsen, kan gi tilgang til andre ansatte ved skolen som er brukere av Spekter. Dette vil være relevant når det for eksempel er to kontaktlærere i en klasse, eller når andre ansatte ved skolen trenger informasjon for å forbedre læringsmiljøet i den aktuelle klassen. Det er kun den ansatte som har opprettet undersøkelsen, som kan trekke tilbake tilgangen og slette undersøkelsen. Dersom en lærer slutter, vil vedkommende ikke ha tilgang til Spekter.

Personopplysningene vil bli lagret så lenge skoleeier abonnerer på Spekter. Ingen elever eller foresatte har tilgang til elevbesvarelser.

Samtykke til bruk av Spekter

For at skolen skal være i stand til å oppfylle opplæringsloven kapittel 9A, er det viktig for skolen å benytte kartleggingsverktøy som kan avdekke om elever har et trygt og godt skolemiljø. Skolen mener at Spekter er et sentralt verktøy i dette arbeidet, og håper derfor at alle elevene ønsker å delta.

Samtidig er det viktig å presisere at personvernloven (jf. § 8. Vilkår for å behandle personopplysninger) stiller strenge krav når det gjelder innsamling av personopplysninger. Når det gjelder Spekter, har Datatilsynet konkludert med at samtykke er påkrevd. Samtykke kan når som helst trekkes uten å oppgi noen grunn. Hvis samtykket trekkes, vil alle personopplysninger om eleven bli slettet fra Spekter.

Elever i grunnskolen må ha samtykke fra foreldre/foresatte for å kunne gjennomføre Spekter. Hovedregelen er at mindreårige som er fylt 15 år selv kan samtykke til innhenting av egne personopplysninger. For barn som ikke er blitt 15 år, må foresatte samtykke på vegne av barnet.

Skolen ber derfor om tillatelse til at ditt barn kan gjennomføre Spekter på skolen. Tillatelsen gir du ved å gi samtykke i Schoollink (den digitale meldeboka).

Foresatte som ønsker å se Spekterskjemaet, kan se dette på Læringsmiljøsenteres hjemmesider:
<http://laringsmiljosenteret.uis.no/skole/mobbing/filmer-boker-ogverktoy/spekter-kartleggingsverktoy/>

Med vennlig hilsen

Erlend Moen
Rektor Skaun ungdomsskole